

vår

resebyrå i Berlin på Rankestrasse har fyllt tio år nyligen. Det kanske inte är så mycket att fira kan man tycka, men det är en länk i en kedja som började för nästan 60 år sen. År 1908 kom svenskarna till Berlin och öppnade vid Unter den Linden en informationsbyrå som sen blev resebyrå. 1924 övertog SJ byrån, som arbetade till de sista krigsdagarna i maj 1945. Två år senare var SJ åter i Berlin. 1956 öppnades så Rankestrasse.

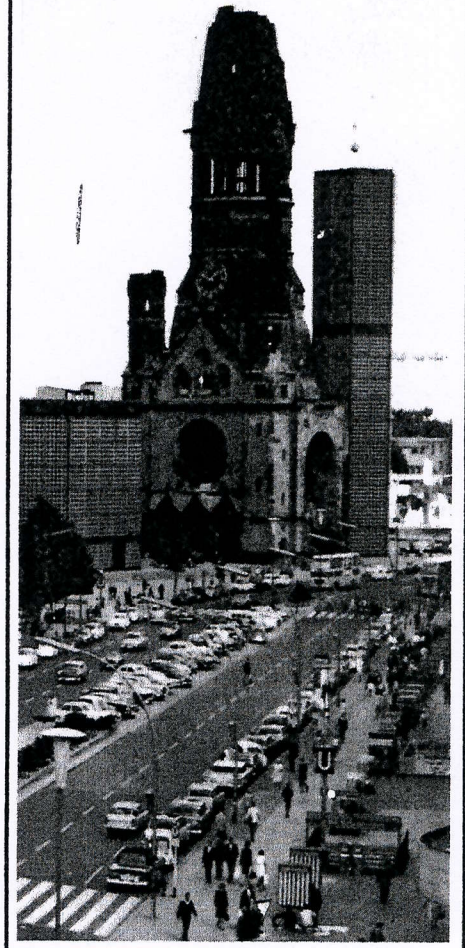
Chef för Berlinbyrån är Sven Jörgensen, som egentligen skulle ha en gloria över sin hjässa bestående av lingonris, röda band och levande ljus, ty det var han mer eller mindre som lanserade svenskt Luciafirande till en internationell PR-grej för Sverige. Tioårsdagen blev vederbörligen uppmärksammas i press, radio och TV.

man

i

Berlin.

av Ulf Gudmundson

□ Strax söder om centralpunkten i Västberlin, Gedächtniskirche, ligger alla svenskars fasta punkt i tillvaron under besöket i den sjudande världsstaden. Det är SJ:s resebyrå i Västberlin dit man går för att få höra ärans och hjältarnas språk när "Ich liebe Dich", "Noch ein Bier" och "Auf Wiedersehen" blivit en övermäktig.

Man öppnar glasdörren och tror sig efter några minuter stå i resebyrån vid Vasagatan. Vänliga kvinnliga tjänstemän som förstår vad man säger. Och en chef som har nästan tjuugo års erfarenhet av Berlin och dess en aning säregna invånare.

Chefen, dir Sven Jörgensen, har varit stationerad i Västberlin sedan 1947.

Dir Jörgensen var från början konsulatstjänsteman och blev fast knuten till SJ först 1956. Under de första åren var Berlin ännu en skövlad stad. Endast några få hela bostadshus fanns kvar i stadens centrum.

— Mitt första jobb var att delta i minröjningsarbetet utanför Sassnitz,

berättar han. Det hade varit en veritabel dödsfälla att försöka gå in där även två år efter krigsslutet.

Under den tiden hann Sven Jörgensen lära sig så pass mycket ryska att han kunde börja förhandla med de ryska ockupationsmyndigheterna om svensk transittrafik genom nuvarande Östtyskland till Berlin.

— Konstigt nog så verkar dom ha förstått vad jag sa. Ingenting klickade i alla fall. Till och med under det östtyska arbetarupproret den 17 juni 1953 gick våra tåg punktligt från Stettiner Bahnhof i Öst till Bahnhof Zoo i Väst.

Så småningom blev resandeströmmen till Berlin av den omfattningen att SJ fann det nödvändigt att skaffa en filial även i Östberlin. Sedan den gamla Stettiner Bahnhof hade rivits var det lämpligaste stället den nya Ostbahnhof. Där inredde man också sina lokaler strax innan muren byggdes den 13 augusti 1961.

Mellan kontoren har man nu en direkttelefon.

— En het linje, skämtar resebyråchefen. Förutom vår linje finns det bara tre telefonförbindelser mellan de två stadshalvorna. En går förstas mellan de ryska och amerikanska kontrollmakterna. De andra två har det östtyska flygbolaget Interflug och holländska KLM. De öst- och västtyska televerken får dela på avgifterna vi betalar.

Det är utan tvekan ett jäktigt jobb att vara säljare av tyskars resor till Sverige och även att matcha den svenska turistinvasionen till Berlin. Omkring 25 000 svenskar kommer dit varje år. Och strömmen ökar stadigt. Berlin har för länge sedan slagit ut Hamburg som resmål för nöjeslystna svenskar. Den forna huvudstaden är billigare och bjuder sobrare nattlokaler än den gamla hansastaden.

— Och så luften, säger dir Jörgensen. Berliner Luft som man kan ta med sig hem till Sverige i små dosor. Man kan inhandla en ask på Kurfürstendamm för ett par mark.